

Тести групи А

(У завданнях цієї групи із запропонованих варіантів відповідей вірною може бути тільки одна)

- Хімічні елементи, на частку яких припадає 98% хімічного вмісту, це...-
 - мікроелементи;
 - органогенні елементи;
 - макроелементи;
 - ультрамикроелементи.
- Деякі люди використовують нікотинний пластир, щоб допомогти собі кинути палити. Пластир прикріплюється на шкіру і виділяє нікотин в кров. Це допомагає ослабити бажання палити і позбавляє від симптомів, пов'язаних з припиненням куріння.

Щоб досліджувати ефективність нікотинного пластиру, була випадковим чином сформована група з 100 курців, які хочуть кинути палити. Ця група досліджувалася протягом шести місяців. Ефективність нікотинного пластиру визначалася числом людей з групи, які в кінці дослідження не почали знову палити.

Який з наступних планів експерименту є найкращим?

 - Всі люди в групі носять пластири.
 - Всі носять пластири, окрім однієї людини, яка намагається кинути палити, не використовуючи пластир.
 - Люди самі вибирають, чи будуть вони користуватися пластиром, щоб кинути палити.
 - Випадково вибрана половина людей використовує пластири, а інша половина не використовує їх.
- Групу прокаріот називають анаеробними, якщо вони
 - не здатні до фотосинтезу;
 - отримують енергію за рахунок безкисневого розщеплення органічних речовин;
 - використовують енергію хімічних реакцій для синтезу нових органічних речовин;
 - отримують енергію за рахунок окиснення органічних речовин.
- Яку назву мають рідкі рослинні ліпіди?
 - воски;
 - олії;
 - полісахариди;
 - жири.
- Причина біологічного забруднення навколишнього середовища:
 - радіонукліди;
 - важкі метали;

- карбон (IV) оксид;
 - патогенні мікроорганізми
- Які гормони та мінеральні речовини прискорюють і підсилюють роботу серця?
 - іон калію та адреналін;
 - іон кальцію та ацетилхолін;
 - іон калію та ацетилхолін;
 - іон кальцію та адреналін.
 - Структура білка, в основі утворення якої лежать водневі зв'язки це...-
 - вторинна;
 - первинна;
 - третинна;
 - четвертинна.
 - Квітка конюшини побудована таким чином, що її можуть запилювати лише джмелі. Це приклад адаптації
 - морфологічної;
 - фізіологічної;
 - етологічної.
 - Метод пізнання, який передбачає вивчення не самого об'єкта, а його моделі:
 - прогнозування;
 - спостереження;
 - моніторинг;
 - моделювання.
 - Життєздатність – це:
 - нормальне існування і розвиток організму в характерному для нього середовищі;
 - здатність організмів витримувати боротьбу за різні умови життя;
 - здатність особин до нормального розмноження.
 - Біологічно активні речовини, які утворюються в певних клітинах вищих рослин і грибів називаються:
 - нейрогормони;
 - вітаміни;
 - фітогормони;
 - антибіотики.
 - Вибрати групу факторів за часом:
 - атмосферні, гідросферні, літосферні;
 - фізичні, хімічні, інформаційні;
 - летальні, екстремальні, мутагенні;
 - первинні, вторинні, третинні;

д) еволюційні, історичні, діючі.

- Що визначає збільшення розмірів тіла у гомойотермних тварин?
 - холодний клімат;
 - теплий клімат;
 - підвищена вологість;
 - понижена вологість.
- Назвіть екологічну групу водоростей, представники якої живуть на дні водойм:
 - едафітон;
 - планктон;
 - аерофітон;
 - перифітон;
 - бентос.
- Вкажіть, які види називаються вразливими:
 - ті, які в недалекому майбутньому можуть бути зараховані до категорії зникаючих, якщо не вжити негайних заходів для їх збереження;
 - ті, які перебувають під загрозою зникнення, збереження яких мало ймовірно, якщо триватиме дія чинників, що негативно впливає на стан їхніх популяцій;
 - ті, яким у даний час не загрожує зникнення, хоча в наслідок їхньої незначної чисельності або обмеженого ареалу така загроза може виникнути за несприятливих змін середовища існування;
 - ті, стан популяцій яких, завдяки вжитим заходам охорони, не викликає стурбованості

Бланк відповіді:

	а	б	в	г	д
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

Тести групи Б*(У завданнях цієї групи із запропонованих варіантів відповідей вірними можуть бути декілька)*

- Які з зазначених видів фауни України інтродуковані штучно?
 - нутрія;
 - ондатра;
 - бобер;
 - олень плямистий;
 - олень шляхетний.
- Вкажіть недоліки кочового способу життя:
 - тварини погано орієнтуються на місцевості;
 - тварини добре орієнтуються на місцевості;
 - тварини мало часу витрачають на пошук їжі;
 - тварини багато часу витрачають на пошук їжі;
 - швидко виснажуються ресурси існування.
- Видиме світло забезпечує:
 - утворення озонного шару;
 - проходження фотосинтезу в рослин;
 - температуру на Землі;
 - орієнтацію тварин у просторі.
- Яким з наступних організмів не потрібне сонячне світло:
 - хемосинтезуючі бактерії;
 - ламінарія;
 - червоні водорості;
 - рослини найнижчих ярусів тропічних лісів;
 - синьо-зелені водорості.
- До симбіотичних відносин належать:
 - співжиття водоростей і грибів;
 - відкладання зозулею яєць в гнізда інших птахів;
 - поїдання шпаками дощових черв'яків;
 - співжиття актинії і рака-самітника;
 - життя джгутіконосців у кишечнику термітів.
- Основними причинами вимирання лісу можна назвати:
 - зміну клімату;
 - помилки лісництва;
 - дію грибів та бактерій;
 - дію шкідливих комах;
 - пошкодження, зумовлені шкідливими викидами.
- Вкажіть гази органічного походження:
 - азот;
 - аргон;

- вуглекислий газ;
- кисень;
- метан.

- Вкажіть професії людей, у яких розвивається «вібраційна хвороба»:
 - бетоноукладальник;
 - водій транспорту;
 - зубний лікар;
 - шахтар;
 - маляр-штукатур.

- Які із вказаних елементів відносяться до групи мікроелементів?
 - хром;
 - свинець;
 - стронцій;
 - титан;
 - йод.

10. Назвіть методи очищення води:

- ферментація;
- осадження;
- фільтрація;
- абсорбція;
- електроліз.

11. Що є причиною виникнення повеней і паводків на річках Закарпаття?

- рільництво на гірських схилах та масовий випас худоби в гірських умовах;
- вирубування лісів;
- інтенсивні тривалі дощі.
- вибирання гравію з русел річок;
- інтенсивне танення снігу;

12. Яка роль збільшення виступаючих частин тіла (кінцівки, вуха, хвіст) у теплокровних тварин?

- пристосування до холодного клімату;
- пристосування до жаркого клімату;
- зниження тепловіддачі;
- підвищення тепловіддачі;
- пристосування до протидії хижакам;
- пристосування до протидії паразитам.

13. Відношення теплопродукції до тепловіддачі у тварин підвищується за рахунок:

- зменшення розмірів тіла;
- збільшення розмірів тіла;

- зменшення виступаючих частин тіла;
- збільшення виступаючих частин тіла;
- дозволяє успішніше існувати в холодних умовах;
- дозволяє успішніше існувати в теплих умовах.

14. Який деструктивний вплив на природу здійснювали люди первіснообщинного ладу?

- руйнування лісових екосистем;
- руйнування лучних екосистем;
- загальне скорочення біорізноманіття;
- знищення видів рослин;
- знищення видів тварин;
- суттєвого впливу не здійснювалось.

15. Чому в Закарпатті (помірна зона Європи) значно холодніше, ніж в екваторіальній зоні?

- через різницю кута падіння сонячних променів на земну поверхню;
- через різницю довжини шляху проходження сонячних променів через атмосферний шар;
- через різницю товщини земної кори;
- через різницю ендегенного нагрівання ядром планети поверхні Землі;
- через різницю температур різних зон Світового океану.

Бланк відповіді:

	а	б	в	г	д	е	є
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

Тести групи В**(Завдання на встановлення відповідностей, послідовностей)**

- Наведені шляхи терморегуляції розділіть на ті, що належать до:
 - Хімічної терморегуляції.
 - Фізичної терморегуляції.
 - Терморегуляції шляхом зміни поведінки.

Шляхи терморегуляції:

- зменшення діаметра капілярів шкіри на холоді;
- роз'єднання процесів окиснення та фосфорилування в мітохондріях;
- нічний спосіб життя пустельних тварин;
- тремтіння при низьких температурах;
- підвищене потовиділення в теплу погоду;
- линяння ссавців перед зимівлею і утворення зимового хутра.

- Відповідь:** 1 – _____;
2 – _____;
3 – _____

- Установіть відповідність між класами органічних сполук і речовинами, які до них належать:

Ліпіди
Білки
Вуглеводи
Нуклеїнові кислоти

А - РНК
Б - хітин
В - віск
Г - актин

Відповідь позначте у бланку відповідною

буквою:

Ліпіди _____
Білки _____
Вуглеводи _____
Нуклеїнові кислоти _____

- Розподіліть гідробіонтів по екологічним групам, вказавши відповідні числа:

- голуба акула
- морський дявол
- діатомові водорості
- коловертки
- тунець
- зелені водорості
- тридакна гігантська

- зоопланктон _____
- фітопланктон _____
- нектон _____
- зообентос _____

- Розподіліть представлені у другій колонці види енергії на дві групи:

- Традиційні
- Альтернативні

- Хвильові електростанції
- Гідроелектростанції
- Сонячні батареї
- Атомні електростанції
- Геотермальні електростанції
- Теплові електростанції

Відповідь:

А – _____
Б – _____

- З речень і термінів складіть пари так, щоби вийшли правильні визначення, які розкривають зміст терміну:

- Стрес
- Адаптація.
- Гомеостаз
- Профілактика
- Алергія

- Збільшена чутливість організму до будь-яких речовин
- Стан напруги, що виникає у людини або тварин під впливом сильних факторів
- Система заходів спрямованих на попередження захворювань, збереження здоров'я та збільшення тривалості життя
- Пристосованість будови і функцій організму до умов існування
- Відносно динамічна сталість складу й властивостей живої системи

Відповідь:

А – _____;
Б – _____;
В – _____;
Г – _____;
Д – _____

Тести групи А

(У завданнях цієї групи із запропонованих варіантів відповідей вірною може бути тільки одна)

1. Процеси в екосистемі, що підтримують певне співвідношення виробників та споживачів органічної речовини, називають
 а) біологічними ритмами;
 б) пристосованістю;
 в) саморегуляцією;
 г) зміною екосистем.

2. Види, які мають обмежений ареал існування називають:
 а) ендеміками;
 б) біоіндикаторами;
 в) ефемероїдами;
 г) інтродуцентами.

3. Речовини, що викликають зміну числа та структури хромосом, називаються
 а) мутагени;
 б) канцерогени;
 в) дефоліанти.

4. Зв'язок, який лежить в основі будови молекули води це...-
 а) ковалентний полярний;
 б) іонний;
 в) ковалентний неполярний;
 г) молекулярний.

5. Під середовищем існування (життя) організмів розуміють:
 а) сукупність абіотичних факторів;
 б) сукупність біотичних факторів;
 в) вся сукупність абіотичних та біотичних факторів.
 г) сукупність абіотичних та біотичних факторів, в яких проживає популяція, вид.

6. Яка із запропонованих характеристик властива водному середовищу?
 а) складна полідисперсна система водних розчинів і зависі частинок неорганічного та органічного походження;
 б) суміш солей;
 в) суміш кислот;
 г) середовище, утворене трьома агрегатними станами води.

7. Визначте вірно складений харчовий ланцюг:
 а) яструб → дрізд → гусениця → кропива;
 б) кропива → дрізд → гусениця → яструб;
 в) гусениця → кропива → дрізд → яструб;
 г) кропива → гусениця → дрізд → яструб.

8. Які з вказаних варіантів характеризують рослини, що можуть довший час витримувати без води?
 а) мезофіти;
 б) галофіти;
 в) геліофіти;
 г) ксерофіти;
 д) гідрофіти.

9. Під екологічною катастрофою розуміють:
 а) певні порушення природного середовища, що привели до зниження біологічної продуктивності;
 б) певні порушення природного середовища, що привели до зниження біологічного різноманіття;
 в) повне порушення екологічної рівноваги в екосистемах;
 г) суттєве порушення екологічної рівноваги в екосистемах, що потребують значних витрат на їх відновлення.

10. Яким компонентом біосфери забезпечується її саморегуляція?
 а) енергією Сонця;
 б) живими організмами;
 в) неживою природою;
 г) літосферою;
 д) гідросферою.

11. Життєздатність – це:
 а) нормальне існування і розвиток організму в характерному для нього середовищі;
 б) здатність організмів витримувати боротьбу за різні умови життя;
 в) здатність особин до нормального розмноження.

12. За рахунок чого гоміотермні тварини зменшують тепловіддачу в умовах холодного клімату?
 а) зменшення відносної довжини кишечника;
 б) збільшення відносної довжини кишечника;
 в) зміни харчового раціону;
 г) зміни добових ритмів активності;
 д) зменшення розмірів свого тіла;
 е) збільшення розмірів свого тіла.

13. До “металів життя” не відносять:
 а) Fe;
 б) Pb;
 в) Mo;
 г) Zn;
 д) Na.

14. Що таке рекультивация земель?
 а) комплекс заходів, спрямованих на відновлення родючості земель та рослинного покриву;
 б) комплекс заходів по покращенню параметрів родючості земель;
 в) вилучення з певної території видів адвентів;
 г) вилучення металів із відходів, що потрапили в ґрунт;
 д) вилучення скла, що потрапили в ґрунт із побутовими відходами.

15. Що визначає зменшення виступаючих частин тіла (кінцівки, вуха, хвіст) у гоміотермних тварин?
 а) холодний клімат;
 б) теплий клімат;
 в) підвищена вологість;
 г) понижена вологість;
 д) круглорічна доступність кормів;
 е) сезонна недоступність кормів.

Бланк відповіді:

	а	б	в	г	д	е
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

Тести групи Б

(У завданнях цієї групи із запропонованих варіантів відповідей вірними можуть бути декілька)

1. До симбіотичних відносин належать:
 - а) співжиття водоростей і грибів;
 - б) відкладання зозулею яєць в гнізда інших птахів;
 - в) поїдання шпаками дощових черв'яків;
 - г) співжиття актинії і рака-самітника;
 - д) життя джгутиконосців у кишечнику термітів.
2. Як рослина може реагувати на інтенсивність освітлення?
 - а) зміною забарвлення листків;
 - б) рухами органів;
 - в) переміщенням хлоропластів у клітинах;
 - г) рухами судин;
 - д) рухами продихів.
3. До реакцій, спрямованих на підтримання сталості внутрішнього середовища організму, відносяться:
 - а) підтримування на сталому рівні концентрації глюкози у крові;
 - б) згортання крові при ушкодженні судин;
 - в) довільне згортання крові (утворення тромбів) внаслідок деяких хвороб;
 - г) виведення з організму надлишкової рідини;
 - д) підтримування на сталому рівні концентрації неорганічних речовин у міжклітинній рідині.
4. Активну ехолокацію використовують:
 - а) кажани;
 - б) китоподібні;
 - в) дрімлюги;
 - г) стрижі;
 - д) метелики совки;
5. Що слід розуміти під біометодом захисту с/г рослин?
 - а) використання біологічних об'єктів для боротьби із шкідниками;
 - б) використання біологічних об'єктів для контролю чисельності шкідників;
 - в) зменшення шкодочинності шкідників шляхом їх повного знищення;
 - г) виведення генетично модифікованих форм, які неприйнятні для шкідників;
 - д) біометод захисту с/г рослин – утопія, яка реально не може бути застосована у практиці.
6. Агроценоз відрізняється від природного біогеоценозу:
 - а) незавершеністю круговороту речовин,
 - б) відсутністю біотичних зв'язків між організмами різних видів,
 - в) незначним видовим різноманіттям,
 - г) різким переважанням окремих видів,
 - д) слабкою здатністю до саморегуляції.
7. До ксерофітів відносять:
 - а) сальвінію;
 - б) купину;
 - в) вороняче око;
 - г) саксаул;
 - д) опунцію.
8. Вкажіть адаптації тварин до дефіциту кисню у пірнаючих тварин:
 - а) здатність до тривалої зупинки дихання;
 - б) збільшення об'єму легень, вмісту гемоглобіну в крові, міоглобіну у м'язах;
 - в) зменшення об'єму легень, вмісту гемоглобіну в крові, міоглобіну у м'язах;
 - г) зниження частоти серцевих скорочень та швидкості кровотоку;
 - д) при зануренні у воду перехід до анаеробного гліколізу.
9. Геном ДНК вмісних вірусів може бути представлений:
 - а) одноланцюговою молекулою ДНК;
 - б) дволанцюговою молекулою ДНК;
 - в) кільцевою молекулою ДНК;
 - г) лінійною молекулою ДНК;
 - д) дволанцюговою молекулою ДНК з одноланцюговою ділянкою.
10. Генно-інженерними методами можна створити:
 - а) химерний вірус, який міститиме немодифікований геном одного віруса, упакований в капсид іншого;
 - б) вірус, геном якого буде здатен реплікуватися і в прокаріотичній, і в еукаріотичній клітині;
 - в) рекомбінантний вірус, який можна буде застосовувати для лікування;
 - г) вірус з модифікованою здатністю уражати певні клітини;
 - д) вірус, який здатний уражати комп'ютер.
11. Оптимізація навколишнього середовища людини здійснюється з метою:
 - а) забезпечення найкращого стану здоров'я людини;
 - б) найбільш повного задоволення потреб при одночасному збереженні якості навколишнього середовища;
 - в) прискорення темпів зростання міського населення;
 - г) відкриття нових родовищ корисних копалин.
12. Які з ознак, властивих певній групі рослин, прийнято називати у систематиці рослин архаїчними (предковими)?
 - а) ознаки, відсутні у даної групи рослин, але присутні у її предків;
 - б) ознаки, які пов'язують дану групу рослин з її предками;
 - в) ознаки більш древні, часто примітивні;
 - г) ознаки, які призводять до вимирання групи рослин;
 - д) ознаки що передались даній групі рослин від предків і тривалий час не еволюціонували.
13. Руйнування озонового шару атмосфери пов'язують з:
 - а) галогенами;
 - б) галогенорганічними речовинами;
 - в) фреонами.
14. Віруси можуть репродукуватися:
 - а) в клітинах дріжджових грибів;
 - б) в одноклітинних організмах;
 - в) в клітинах прокариотів;
 - г) один в одному;
 - д) в організмі безхребетних тварин.
15. Вкажіть фізіологічні механізми, які використовують гомойотермні тварини для підвищення температури тіла:
 - а) власна теплопродукція;
 - б) підвищення частоти дихання;
 - в) теплоізоляційні структури (жировий прошарок, пір'я, волосся...);
 - г) випаровування вологи з поверхні слизових оболонок і верхніх дихальних шляхів;
 - д) формування щільних груп особин.

Бланк відповіді:

	а	б	в	г	д
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

Тести групи В

(Завдання на встановлення відповідностей, послідовностей)

1. Наведені шляхи терморегуляції розділіть на ті, що належать до:

1. Хімічної терморегуляції.
2. Фізичної терморегуляції.
3. Терморегуляції шляхом зміни поведінки.

Шляхи терморегуляції:

- а) зменшення діаметра капілярів шкіри на холоді;
- б) роз'єднання процесів окиснення та фосфорилування в мітохондріях;
- в) нічний спосіб життя пустельних тварин;
- г) тремтіння при низьких температурах;
- д) підвищене потовиділення в теплу погоду;
- е) линяння ссавців перед зимівлею і утворення зимового хутра.

2. **Відповідь:** 1 – _____;
2 – _____;
3 – _____

2. Встановіть відповідність термінів і визначень.

А. Тератогени	1. Речовини, що утворюються в організмі при порушенні його тканин
Б. Канцерогени	2. Речовини, які викликають порушення розвитку плода, появу вад та дефектів системи органів
В. Мутагени	3. Речовини, що стимулюють розвиток

Г. Токсини	ракових клітин
Д. Ендоалергени	4. Фізичні та хімічні фактори, що викликають спадкові зміни хромосом і генів
	5. Отрути різного походження, які здатні викликати захворювання або загибель організму

Відповідь:

3. Установіть відповідність між видом забруднення та забруднюючим чинником:

Вид	Чинник
А. Фізичне	1. Мікроорганізми
Б. Хімічне	2. Виверження вулкана
В. Біологічне	3. Кислотні дощі
Г. Природне	4. Підвищення рівня радіоактивного фону

Відповідь:

44. Розподіліть представлені у другій колонці види енергії на дві групи:

А. Традиційні	1. Хвильові електростанції
Б. Альтернативні	2. Гідроелектростанції
	3. Сонячні батареї
	4. Атомні електростанції
	5. Геотермальні електростанції
	6. Теплові електростанції

Відповідь:

- А – _____
Б – _____

5. Установіть відповідність між групами в екологічній системі озера та організмами:

Групи організмів	Організми
А Продуценти	1. Ціанобактерії
Б Консументи	2. Бактерії гниття
В Редуценти	3. Віруси
	4. Пуголовки

Відповідь: